

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ
AVRUPA BİRLİĞİ TEMSİLCİLİĞİ – BRÜKSEL

2008/34

BRÜKSEL'DE BİR HAFTA 20 Ekim 2008

BU SAYIDA:

AB – TÜRKİYE
AB – KIBRIS
AB LİDERLER ZİRVESİ
AB – KANADA
REKABET VE DEVLET YARDIMLARI
MALİ İŞLER
TELEKOMÜNİKASYON
AR –GE
ÇEVRE
EKONOMİ

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR - AVRUPA ÖZEL SEKTÖR KONFEDERASYONU

MERKEZ : 46 Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı 34420 İstanbul Türkiye Tel : 90 212 249 11 02 Faks : 90 212 249 09 13
ANKARA : 39/4 İran Caddesi Gaziosmanpaşa 06700 Ankara Türkiye Tel: 90 312 468 10 11 Faks: 90 312 428 86 76
AVRUPA BİRLİĞİ : 13 Avenue des Gaulois 1040 Brüksel Belçika Tel : 32 2 736 40 47 Faks : 32 2 736 39 93
ALMANYA : 28 Märkisches Ufer 10179 Berlin Almanya Tel : 49 30 28 87 86 300 Faks : 49 30 28 87 86 399
FRANSA : 33 Rue de Galilée 75116 Paris Fransa Tel : 33 1 44 43 55 35 Faks : 33 1 44 43 55 46
A B D : 1250, 24th Street N.W. Suite#300 Washington DC 20037 USA Tel : 1 202 776 7770 Faks : 1 202 776 7771
ÇİN: Lufthansa Center, EUCCC/S-123, 50 Liangmaqiao Rd, Chaoyang-Beijing 100016 T: 861064622066 F: 861064622067

HAZIRLAYANLAR : Dilek İftar Ateş – Ender Mersin bxloffice@tusiad.org

www.tusiad.org

AB – Türkiye

- **Tr Plus-** Avrupa’da Türkiye Merkezi, OECD Türkiye Masası Şefi Rauf Gönenç ve Türkiye Ekonomi Bankası (TEB) Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz Canevi’nin katılımıyla “Avrupa Yolunda Türkiye, Ekonomik Zorluklar ve Öngörüler” başlıklı bir seminer düzenledi. Seminerde son dönemde yaşanan küresel ekonomik krizin Türkiye’ye yansımaları ve Türkiye ekonomisi tartışıldı. Ayrıca OECD’nin Türkiye ekonomisi üzerine hazırladığı son raporun bulguları sunuldu. [Internet bağlantısı için](#)

- Avrupa Politikaları Araştırma Merkezi’nde (CEPS) Türkiye’de ekonomik ve siyasi durumun ayrıntılı bir şekilde incelendiği bir konferans düzenlendi. Toplantıya Sabancı Üniversitesi’nden Ersin Kalaycıoğlu, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi’nden Mustafa Aydın, İstanbul Bilgi Üniversitesi’nden Soli Özel, TEPAV’dan Süreyya Serdengeçti ve CEPS’den Michael Emerson konuşmacı olarak katıldı. Konferansta Türkiye’deki son seçimlerde seçmenlerin hangi eğilimlere göre oylarını kullandığı, Türk ekonomisi ve son dönemde gerçekleşen gelişmeler ve Türk dış politikası konuları tartışıldı. [Internet bağlantısı için](#)

- Almanya Dış İşleri Bakanı Frank-Walter **Steinmeier** Türkiye’nin AB’ye üyeliğini desteklediğini açıkladı. Frankfurt Kitap Fuarı’nın açılışında bir konuşma yapan Steinmeier Türkiye’nin AB üyeliği sürecinde alacağı yol olduğunu fakat Avrupa’nın bu yolculuğunda Türkiye’yi desteklemesi gerektiğini vurguladı. Steinmeier ayrıca Türkiye’nin AB’ye üyeliğinin Almanya’da yaşayan Türklerin Alman toplumu ile bütünleşmesi açısından da önemli olduğuna dikkat çekti. AB üyeliği için önemli kıstaslardan birinin düşünce ve ifade özgürlüğü olduğunu hatırlatan Dış İşleri Bakanı Steinmeier Türkiye’de bu alanda bir “zihniyet değişikliğine” gerek olduğunu söyledi. [Internet bağlantısı için](#)

AB – Kıbrıs

- Avrupa Yeşiller Partisi kongresinde Kıbrıs’ta iki toplum lideri arasında başlatılan görüşmelerin desteklenmesine karar verildi. Yeşiller Partisi AB liderlerine adada yeniden birleşme çabalarını desteklemeleri çağrısında bulundu.

G. Kıbrıs Yeşiller Partisi tarafından sunulan karar kongreye katılan delegelerin büyük bir çoğunluğu tarafından desteklendi. Avrupa Yeşiller Partisi, birleşik bir federal Kıbrıs’ta, tek vatandaşlık ve tek egemenlikle, yabancı birlikler ve güvenceler olmaksızın tüm Kıbrıslıların insan haklarını güvence altına alacak bir çözümün desteklediğini belirtti. [Internet bağlantısı için](#)

- 14-15 Ekim’de AB Konseyi Liderler Zirvesi’ne katılmak üzere Brüksel’de bulunan Güney Kıbrıs lideri Dimitris Hristofyas, Kuzey Kıbrıs Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat ile yürüttüğü müzakerelerin beşinci ayağının geride bırakılması üzerine görüşlerini bildirdi. Her yıl adanın iki tarafında yapılan askeri talimlerin kaldırılması teklifine Ankara’dan olumlu yanıt gelmesine sevindiğini vurgulayan Hristofyas, Talat ile ilişkisinin ayrıcalıklı olmasına rağmen görüş farklılıkları yüzünden zorluklarla karşılaştıklarını, bu zorlukları aşmak için elinden gelen her şeyi yapacağını ve elde edilen sonuçların yabancılara değil sadece Kıbrıslıların lehine olacağını belirtti. [Internet bağlantısı için](#)

- AP Kıbrıslı Türklerle Yüksek Temas Grubu, adadaki temaslarını tamamladı. Grubun Koordinatörü Francoise Grossetete (Fransız/Hristiyan Demokrat) Kıbrıs’ta havanın olumlu yönde değiştiğini, iki lider arasındaki müzakerelerden olumlu sonuç alınacağına dair işaretler aldıklarını belirtti. Grossetete yönetim, mülk ve askersizleştirme, gibi konularda daha kat edilmesi gereken mesafeler olduğuna ancak, herkesin çaba göstermesi halinde görüşmelerin anlaşmayla sonuçlanabileceğine işaret etti. Koordinatör Yardımcısı Mechtild Rothe ise, Haziran 2009’da gerçekleştirilecek AP seçimleri

öncesinde adada çözüme ulaşılmasını ve Kıbrıslı Türklerin de seçimlerden sonra AP sandalyelerindeki yerlerini almasını dilediklerini ifade etti. [İnternet bağlantısı için](#)

AB - Kanada

- AB – Kanada zirvesi AB Dönem Başkanı Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy ve Kanada Başbakanı Stephen Harper'ın katılımıyla 17 Kasım'da gerçekleştirildi. Zirvenin gündemini ağırlıklı olarak küresel ekonomik kriz ve AB ile Kanada arasındaki ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesi konuları oluşturdu.

Hali hazırda AB ile Kanada arasında hava taşımacılığı anlaşması müzakereleri sürdürülüyor. Ayrıca iki taraf arasındaki ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesinin maliyet ve faydalarının neler olacağına ilişkin de incelemeler sürdürülüyor.

[İnternet bağlantısı için](#)

AB Liderler Zirvesi

- 15-16 Ekim tarihlerinde biraraya gelen AB devlet başkanı ve başbakanları Avrupa mali sistemini ve mevduat sahiplerini mali krizin etkilerine karşı koruma ve enerji güvenliği ile ilgili çalışmaları hızlandırma kararı aldı. Liderler enerji ve iklim değişikliği konularında varılan anlaşmaları yeniden teyit etti ve Avrupa Göç ve Sığınma Sözleşmesi'ni kabul etti. Rusya ile yeni ortaklık anlaşması müzakerelerine bir ay daha ara verilmesi kararlaştırıldı. Liderler ayrıca İrlanda Başbakanı'nın Lizbon Antlaşması halkoylaması sonuçlarıyla ilgili analizlerini dinledi ve Aralık ayında gerçekleşecek olan zirvede konunun yeniden ele alınmasına karar verdi. Zirvede alınan kararlar:

Ekonomik ve mali kriz:

- Mali krizle ilgili olarak üye ülkeler 12 Ekim tarihinde Euro Alanı ülkelerinin aldığı kararlar paralelinde ve AB Antlaşması'na uygun önlemler almalıdır. Bu önlemlerin diğer üye ülkeleri nasıl etkileyeceği dikkate alınmalıdır.

- Liderler mali sistemin istikrarı için gereken bütün önlemleri alacaklarını ve temel mali kurumlarını iflasa karşı koruyacaklarını, mevduat sahiplerinin mevduatlarının da güvence altında olduğunu teyit ettiler.
- AB Dönem Başkanlığı temsilcisinin, AB Komisyonu Başkanı'nın, Avrupa Merkez Bankası Başkanı'nın, Eurogrup Başkanı'nın ve üye ülke hükümetlerinin temsilcilerinin yer alacağı bir "kriz değerlendirme mekanizması" kurulmasına karar verildi. Bu yapı, herhangi bir üye ülkenin mali krizle karşı karşıya kalması anında harekete geçirilecek.
- Komisyon'un derecelendirme kuruluşlarına ilişkin önerisi hızlı bir şekilde ele alınmalıdır.
- Mali sistemde yer alan şirketlerin sahiplerinin aldıkları ücret ve ek faydalara "gerçek" performansları yansıtılmalıdır.
- Ekonomik büyüme ve istihdam artışı için yapısal reformların kararlılıkla sürdürülmesi şu anda daha da gereklidir.
- Bütçe politikaları İstikrar ve Büyüme Paketi'ne uygun olmalıdır.
- AB ile ekonomik açıdan bütünleşmiş olan İzlanda, Avrupa Ekonomik Alanı ve AB Tek Pazarı anlaşmalarından kaynaklanan uluslararası taahhütlerini yerine getirmelidir.
- Komisyon ile Dönem Başkanlığı'nın petrol fiyatlarındaki dalgalanmalar konusunda ortaklaşa hazırladığı rapora göre Komisyon, ticari petrol stoklarının saydamlığını artırmaya yönelik çalışmalıdır.

Lizbon Antlaşması:

- İrlanda Başbakanı'nın halkoylaması sonuçlarına ilişkin incelemeleri dikkate alınmıştır. İrlanda hükümeti sorunun çözümü için izlenen danışma sürecine destek verecektir. Çözüm önerileri Aralık liderler zirvesinde ele alınacaktır.

Enerji ve iklim değişikliği:

- Mart 2007 ve Mart 2008'de enerji ve iklim değişikliği konusunda verilen taahhütler geçerliliğini korumaktadır. Başkanlık ve Komisyon Aralık ayı liderler zirvesinde yasa

paketlerinin uygulamasıyla ilgili zorluklara ilişkin çözüm önerilerini sunacaktır.

Enerji güvenliği:

- Komisyon iç pazarla ilgili elektrik ve gaz yasa paketini tamamlayacaktır.
- Enerji kaynağında kesinti olması gibi krizler için bir acil önlem mekanizması oluşturulacaktır.
- Trans-Avrupa enerji ulaştırma ağına AB'nin sınırlarında yer alan üye ülkelerin erişimi sağlanacaktır. Baltık bölgesiyle bağlantı kurulmasına ilişkin Komisyon planı desteklenmelidir.
- 2009 ilkbaharında Çek Dönem Başkanlığı tarafından düzenlenecek olan Hazar Denizi Bölgesi ülkeleriyle toplantı enerji kaynağının güvencesi açısından önemlidir.

Avrupa Göç ve Sığınma Sözleşmesi:

- Liderlerinin onayladığı sözleşme AB'nin ortak göç ve sığınma politikasının temelini oluşturacaktır.
- Sözleşmenin temel ilkeleri AB ve üye ülkeler düzeyinde uyarlanmalıdır. Komisyon bu paralelde bir iş planı oluşturulacak ve bunun onay süreci de İsveç Dönem Başkanlığı'nca tamamlanacaktır.

Rusya ve Gürcistan:

- Rusya askeri kuvvetlerinin geri çekilmesi olumlu bir gelişme olarak değerlendirildi.
- Liderler 14 kasım'da Nice'de gerçekleştirilecek olan AB-Rusya zirvesi öncesinde Komisyon ve AB Bakanlar Konseyi'nin AB-Rusya ilişkilerinin derin bir analizini yapmasını istedi. [Internet bağlantısı için](#)

Rekabet ve Devlet Yardımları

- AB küresel mali kriz nedeniyle devlet yardımları alanındaki yasal düzenlemeleri hafifletme kararı aldı. AB Komisyonu'nun 13 Ekim'de konuya ilişkin yayınladığı yönerge, İngiltere ve Euro Alanı liderlerinin Paris zirvesinde üzerinde mutabakata vardıkları ilkelere dayanıyor. Komisyon'un bu

konudaki görüşleri, özellikle kriz nedeniyle ulusal kurtarma planlarını acil olarak uygulamaya sokan ülkeler tarafından merakla bekleniyordu. Yönergeye göre:

- Ulusal banka mevduatı garanti programları, ancak mevcut kriz ile bağlantılı olduğu sürece iki yıl boyunca uygulanabilecek. Uzatma talepleri, mali piyasaların durumuna göre Komisyon tarafından değerlendirilecek
- Komisyon, yeni yönerge şartlarına uymaları halinde güven artırıcı önlem olarak ulusal kurtarma planlarına 24 saat içinde onay verecek.
- Üye devletler, gerektiği takdirde milliyetine bakılmaksızın sınırları dahilinde faal olan tüm bankalara yardım yapmayı garanti edecek. [Internet bağlantısı için](#)

- AB Komisyonu, muz ithal eden **Chiquita**, Dole ve Weichert firmalarının 2000 ve 2002 yılları arasında bir **kartele** iştirak ettiklerini belirledi. Sekiz AB ülkesinde ortak fiyat belirlemek suretiyle AB Antlaşması'nın kartel yasağını çiğneyen şirketlerden **Dole** ve **Weichert**'e toplam 60 milyon 300 bin € değerinde para cezası verilirken Chiquita Komisyon'a bilgi sağladığı gerekçesiyle cezalandırılmadı. Bahsi geçen dönemde muz pazarındaki düzenlemeler ve vakanın içerdiği diğer bazı özel şartlar dolayısıyla para cezası %60 oranında düşürüldü. [Internet bağlantısı için](#)

Mali İşler

- AB Komisyonu, AB maliye bakanları tarafından 7 Ekim'de yapılan taahhütleri hayata geçirmek amacıyla Avrupa Birliği'nin **mevduat garanti** kurallarını yeniden gözden geçiriyor. Mevduat sahiplerinin daha iyi korunmasını ve yatırımcıların güvenini arttırmayı hedefleyen yeni düzenlemelere göre, mevduat hesaplarında en düşük teminat bir yıl içinde 20.000 €'dan 100.000 €'ya, ara dönem başında ise 50.000 €'ya çıkarılacak. Buna ek olarak, bankanın iflası halinde kâr dağıtım dönemi üç aydan üç güne düşecek. Teklif Avrupa

Parlamentosu ve AB Bakanlar Konseyi'nin incelemesine sunuldu. [Internet bağlantısı için](#)

- Komisyon, sınır ötesi Euro ödeme masraflarını yurtiçi ödemeler ile aynı düzeyde tutan 2560/2001 sayılı yönetmeliğin yeniden tasarlanmasını teklif etti. Ödemelerde masrafların eşitliği ilkesini doğrudan borçlandırma işlemlerine de uygulanmasını öngören düzenleme paketi, tüketici haklarının güçlendirilmesi ile istatistiksel raporlama sorumluluğunun hafifletilmesi konularını da içeriyor.

Paket aynı zamanda AB Komisyonu'nun bahsi geçen yönetmeliğin uygulanması sırasında ortaya çıkan sorunları incelemek üzere oluşturduğu ve Şubat 2008'de yayımladığı rapora da yer veriyor. Raporda, Euro Tek Ödeme Alanı (Single Euro Payment Area/SEPA) oluşturulması ve Avrupa ödeme hizmetleri altyapısının geliştirilmesine yönelik uyumlu bir hukuki çerçevenin yaratılması öngörülmüştü.

Yeni yönetmelik, Avrupa Parlamentosu ve AB Bakanlar Konseyi'nin onayını aldığı taktirde 1 Kasım 2009 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek. [Internet bağlantısı için](#)

Telekomünikasyon

- AB Komisyonu, 15 Ekim'de "7. madde süreci" olarak da bilinen telekomünikasyon düzenlemesinin verimliliğini arttırmak amacıyla kapsamlı yeni tavsiye kararları oluşturdu. Böylelikle ulusal düzenleyici ve denetleyicilerin pazar analizlerini, önerdikleri çözüm yollarını ve aldıkları kararları Komisyon'a daha kolay ve kısa yoldan iletmeleri mümkün olacak.

Basitleştirilmiş bildirim sürecini sağlayan ve zaman kaybını azaltan tavsiye kararlarının uygulanacağı alanlar:

- Komisyon'un sektöre özgü kuralların gerektiğine ilişkin kararının artık geçerliliğini kaybetmiş olması halinde bu kuralların uygulamadan kaldırılması.

- Daha önceden uygulamaya konulmuş önlemler üzerindeki teknik değişiklikler ve bunların geçerli olacağı pazarlara genişletilmesi.
- Mevcut düzenlemelerin başka bir piyasa oyuncusunu da bağlar hale gelmesi. [Internet bağlantısı için](#)

Ar-Ge

- AB Komisyonu tarafından yayımlanan Yıllık Endüstriyel Ar-Ge Yatırımları Tablosu'na göre, 2008 yılında Avrupalı şirketlerin ar-ge projeleri dahilinde yaptıkları **yatırımlar** %8,8 oranında artarken, Amerikan firmalarında bu oran %8,6 olarak belirlendi. Böylece 2004 yılından beri yayımlanan raporda Avrupalı şirketler ilk defa Amerikan şirketlerini geride bırakmış oldu.

İlk ona giren üç Avrupalı şirket arasında, 5,3 milyar € tutarındaki ar-ge yatırımlarıyla 5. sırada Nokia, 9. sırada Volkswagen ve 10. sırada Daimler bulunuyor. Microsoft 5,6 milyar € ile 2008 yılının en büyük ar-ge yatırımcısı olarak ilk sırada yer alıyor. AB genelindeki yatırım artışının bir önceki seneye kıyasla %7,4'ten %8,8'e yükseldiği gözlemlenirken, dünya genelinde bu oran %10'dan %9'a düşmüş durumda. Sektörlere göre eğilimler:

- Eczacılık ve biyoteknoloji: Birçok AB ve İsviçre şirketini içeren bu sektör, tabloda yer alan tüm şirketler tarafından yapılan yatırımların %19'dan fazlasını kapsayarak ilk sırada yer alıyor.
- Otomobil ve yedek parça: AB şirketleri arasında en yüksek ar-ge yatırımlarının yapıldığı bu sektörde son üç senenin ortalama yıllık büyüme hızı %4,9 iken, 2008'de bu oran %6,9 olarak kaydedilmiş.
- Enerji: Bazı büyük AB şirketleri son üç yıl içinde yatırım büyümesinde önemli yol katetmiştir. Royal Dutch Shell yatırımlarını 2,2 katına, AREVA 1,7 katına, alternatif enerji sektöründe Vestas Wind Systems 2,2 katına ve Nordex 3 katına çıkarmıştır. [Internet bağlantısı için](#)

Çevre

- Ormanların korunması ve yasa dışı kerestecilik ve diğer ağaç ürünleri ticaretinin engellenmesi amacıyla AB Komisyonu bir bildirge ve bir yönetmelik yayınladı. Yasadışı ağaç kesimini engellemek üzere oluşturulan yönetmelik yalnızca ağaç kesimini yasaklamakla kalmıyor, kesilen ağaçların taşınma ve ticaretini de yasaklayan koşullar içeriyor. AB'nin ithal ettiği kerestelerin %19'unun yasadışı yollardan kaynaklandığı bilgisinden yola çıkan Komisyon, yasadışı ağaç kesiminin çevreye olan olumsuz etkilerine dikkat çekiyor. Yönetmelik kereste tüccarlarının kerestelerin kaynaklandığı ülkede yasalara uygun bir şekilde kesildiğini gösteren bir sertifika ve garanti belgesi aramasını zorunlu hale getiriyor. AB'ye ihracat yapacak tüccarların bu zorunluluğu dikkate alması gerekiyor.

Ormanların yok edilmesiyle ilgili bildirmede ise iklim değişikliği ve Küresel Orman Karbon Mekanizması'nın geliştirilmesiyle ilgili uluslararası müzakerelerde bu konunun da ele alınması gerektiği belirtiliyor. Orman kaybının önlenmesi için 2013-2020 döneminde AB çapında bir mali kaynağa ihtiyaç olacağına ve bu kaynağın AB Emisyon Ticareti Sistemi'nden sağlanabileceğine dikkat çekiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Ekonomi

- Eylül ayı itibarıyla Euro Alanı'nda yıllık enflasyon %3,6; AB27'de ise %4,2 olarak belirlendi. 2007 yılı Eylül ayında yıllık enflasyon sırasıyla %2,1 ve %2,2 olarak gerçekleşmişti.

Enflasyon oranının en düşük olduğu ülkeler Hollanda (%2,8), Almanya (%3,0), İrlanda ve Portekiz (%3,2), en yüksek olduğu ülkeler Letonya (%15,8), Bulgaristan (%12,6), Estonya ve Litvanya (%10,8) olarak açıklandı. [İnternet bağlantısı için](#)

*

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 4 Kasım, Ekonomi ve Maliye Bakanları Konseyi
- 10 Kasım, Genel İşler ve Dış İlişkiler Konseyi
- 14 Kasım, AB-Rusya Zirvesi
- 27 Kasım, Telekomünikasyon Bakanlar Konseyi
- 27-28 Kasım, Adalet ve İçişleri Bakanlar Konseyi

Konferanslar-Seminerler

- 28 Ekim, "Going Global: The way forward", BusinessEurope, www.buinesseurope.eu
- 30 Ekim, "Defining Europe's Energy Strategy", <http://www.friendsofeurope.com/>
- 5 Kasım, "Saving Europe's Waters", www.friendsofeurope.com
- 4 Kasım, "Katılım öncesi mali yardım programı (IPA) fonlarından nasıl yararlanılır?", <http://www.welcomeurope.com/default.asp?id=2210&idform=240>